

Obsah

Úvod	3
T E C H N I C K Á N O R M A L I Z Á C I A	
1. VÝVOJ NORMALIZÁCIE	5
2. TECHNICKÁ NORMALIZÁCIA VŠEOBECNE	7
2.1 Základné pojmy	7
2.2 Metódy technickej normalizácie	9
2.3 Základné funkcie technickej normalizácie	11
2.3.1 Technická normalizácia ako prostriedok hospodárskeho a spoločenského pokroku	11
2.3.2 Technická normalizácia ako prostriedok racionalizácie	12
2.3.3 Technická normalizácia ako nástroj riadenia v podniku	12
2.3.4 Funkcie technických noriem	13
2.4 Technická normalizácia a jej hľadiská - hospodárnosť, akosť a bezpečnosť	14
2.4.1 Technická normalizácia a hospodárnosť	14
2.4.2 Technická normalizácia a akosť	15
2.4.3 Normalizácia a bezpečnosť	16
3. POSLANIE, CIELE A UPLATŇOVANIE TECHNICKEJ NORMALIZÁCIE	17
3.1 Poslanie a ciele technickej normalizácie	17
3.2 Normalizačný priestor - predmet, oblasť zamerania a úroveň nor- malizácie	18
3.3 Formy uplatňovania technickej normalizácie	22
3.3.1 Technické normy	22
3.3.2 Technická normalizácia ako pracovná metóda	25
4. MEDZINÁRODNÁ A REGIONÁLNA NORMALIZÁCIA	26
4.1 Medzinárodná organizácia pre normalizáciu ISO	26
4.1.1 Medzinárodná elektrotechnická komisia IEC	27
4.2 Regionálna normalizácia	28
4.2.1 Európska regionálna normalizácia	28
4.2.1.1 Európska regionálna normalizácia v stavebníctve ..	32
5. TECHNICKÁ NORMALIZÁCIA V ČSFR	35
5.1 Súčasný stav zabezpečovania normalizačnej činnosti s prihliadnu- tím na stavebníctvo	35
5.2 Právne a predpisové úpravy o technickej normalizácii	41
6. INFORMAČNÝ SYSTÉM V NORMALIZÁЦИИ	44
6.1 Informačný systém v ISO	44
6.2 Informačný systém v normalizácii v ČSFR	45

7. CERTIFIKÁCIA	48
7.1 Súčasný stav certifikácie v európskom regióne	48
7.2 Skúšobníctvo a certifikácia v ČSFR	51

NORMOVANIE PRÁCE V STAVEBNÍCTVE

1. ZÁKLADNÁ ÚLOHA A POSLANIE NORMOVANIA PRÁCE	53
1.1 Úloha a význam normovania práce	53
1.2 Výrobný proces a jeho členenie	55
1.2.1 Výrobný proces	55
1.2.2 Členenie výrobného procesu na operácie	58
1.2.3 Členenie pracovnej operácie na pracovné prvky	59
2. SÚSTAVA TRIEDENIA ČINNOSTÍ A SPOTREBY ČASU	62
2.1 Sústava triedenia činností a spotreby času pracovníka	63
2.1.1 Čas nevyhnutný - normovateľný	63
2.1.1.1 Jednotkový čas	65
2.1.1.2 Dávkový čas	66
2.1.1.3 Zmenový čas	67
2.1.2 Čas nenormovateľný	67
2.1.2.1 Osobné straty času	67
2.1.2.2 Technicko-organizačné straty času	68
2.1.2.3 Straty času z vyššej moci	68
2.2 Sústava triedenia činností a spotreby času výrobného zariadenia	69
2.2.1 Čas chodu	70
2.2.2 Čas pokoja	70
2.2.3 Čas interferencie	70
2.3 Normatívna schéma členenia času zmeny	70
3. ČASOVÉ ŠTÚDIE	74
3.1 Časové štúdie nepretržitého bezprostredného pozorovania	75
3.1.1 Snímky pracovného dňa	75
3.1.1.1 Druhy snímok pracovného dňa	77
3.1.2 Snímky pracovnej operácie	78
3.1.2.1 Postup pri zázname a výpočte času	79
3.1.3 Tlačivá na meranie a vyhodnocovanie spotreby času	81
3.2 Časové štúdie pomocou automatických meracích prístrojov	81
3.3 Výberové metódy	83
3.3.1 Metóda momentkového pozorovania	83
3.3.1.1 Postup pri použití momentkového pozorovania	84
4. ÚVOD DO NORMOVANIA PRÁCE	89
4.1 Normatívna sústava v stavebníctve	89
4.1.1 Usporiadanie normatívnej sústavy	90
4.1.1.1 Normatívy času	90
4.1.1.2 Základné výkonové normy	91
4.1.1.3 Združené (agregované) normy	92

4.2	Pracovné normy	93
4.3	Normy spotreby práce - živej	93
4.3.1	Technicko-hospodárske normy	94
4.3.2	Sústava noriem spotreby živej práce	95
4.3.2.1	Výkonové normy	95
4.3.2.2	Normy obsadenia	97
4.3.2.3	Normy prácnosti	98
5.	STANOVENIE NORMATÍVOV ČASU	99
5.1	Charakteristika normatífov spotreby času	99
5.2	Členenie normatífov času	100
5.2.1	Skupina prvotných normatífov času	101
5.2.2	Skupina odvodených normatífov času	102
5.3	Pracovná charakteristika normatífov času	103
5.4	Postup vypracovania prvotných normatífov času	104
5.5	Metódy tvorby prvotných normatífov času	104
6.	TVORBA VÝKONOVÝCH NORIEM	106
6.1	Výkonové normy	106
6.1.1	Skladba a spôsob vyjadrenia normy času	106
6.1.2	Zásady uplatňovania jednotkového, dávkového, zmenového času	108
6.2	Metódy stanovenia noriem času	109
6.2.1	Rozborové metódy	110
6.2.2	Sumárne metódy	111
7.	NORMOVANIE PRÁCE V POMOCNÝCH A OBSLUŽNÝCH ČINNOSTIACH	113
7.1	Charakteristika pomocných a obslužných činností	113
7.2	Normovanie pomocných a obslužných činností	114
7.2.1	Prehľad činností, v ktorých sú uplatnené zborníky noriem a normatífov	114
7.2.2	Metódy používané pri normovaní pomocných a obslužných činností	116
8.	NORMY SPOTREBY PRACOVNÝCH PREDMETOV	117
8.1	Charakteristika noriem spotreby pracovných predmetov	117
8.1.1	Základné členenie normy pracovných predmetov	117
8.2	Normy spotreby pracovných predmetov	118
8.2.1	Normy spotreby materiálu (NSM)	118
8.2.1.1	Normy spotreby pomocného materiálu	119
8.2.1.2	Základné skupiny materiálu	120
8.2.1.3	Metódy normovania spotreby materiálu	120
8.2.2	Normy spotreby palív a energie (NSPE)	121
8.3	Náplň noriem spotreby pracovných predmetov	122
9.	KAPACITNÉ NORMY A ICH TVORBA	124
9.1	Výpočet kapacitnej normy	124

10. VYUŽITIE A UPLATNENIE NORIEM SPOTREBY PRÁCE VO VNÚTROPODNIKOVOM RIADENÍ	128
10.1 Využitie a význam noriem	128
10.2 Uplatňovanie noriem spotreby práce v podnikovej praxi	130
10.2.1 Overovanie noriem	130
10.2.2 Plnenie výkonových noriem	131
10.2.3 Preverovanie, objektivizácia noriem spotreby práce ..	132
10.2.4 Uplatňovanie a zmeny noriem spotreby práce	133
Literatúra	134